

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 13. veebruar 2023
(OR. en)

Institutsioonidevahelised
dokumendid:
2016/0062(NLE)
2016/0063(NLE)

5523/1/23
REV 1

LIMITE

JAI 63
FREMP 10
EDUC 26
MIGR 30
SOC 40
ASILE 11
ANTIDISCRIM 10
COCON 7
COHOM 17
COPEN 19
DROIPEN 12

SEADUSANDLIKUD AKTID JA MUUD DOKUMENDID

Teema: NÕUKOGU OTSUS Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalla ja perversivalla ennetamise ja tõkestamise konventsiooni Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta seoses küsimustega, mis puudutavad õiguslast koostööd kriminaalasjades, varjupaika ja mittetagasisaatmist

NÕUKOGU OTSUS (EL) 2023/...,

...,

**Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalla ja perevägivalla
ennetamise ja tõkestamise konventsiooni**

**Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta seoses küsimustega, mis puudutavad
õiguslast koostööd kriminaalasjades, varjupaika ja mittetagasisaatmist**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 82 lõiget 2, artiklit 84 ja artikli 78 lõiget 2 koostoimes artikli 218 lõike 6 teise lõigu punkti a alapunktiga v,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi nõusolekut¹

¹ ... [palun lisada ELT avaldamisviide] või [[kuupäeva] nõusolek (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata)].

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetamise ja tõkestamise konventsioon (edaspidi „konventsioon“) on esimene rahvusvaheline instrument, mille eesmärk on kaotada naiste, sealhulgas alla 18-aastaste tütarlaste vastu suunatud vägivald, mis on meeste ja naiste jätkuva ebavõrdsuse algpõhjus, luues õiguslikest ja poliitilistest meetmetest koosneva laiaulatusliku raamistiku eesmärgiga ennetada naistevastast vägivalda ning sellise vägivalla ohvreid kaitsta ja abistada. Konventsioon jõustus 1. aprillil 2014. Konventsiooni artikli 75 kohaselt võib liit saada konventsiooni osaliseks.
- (2) Kooskõlas nõukogu otsustega (EL) 2017/865¹ ja (EL) 2017/866² allkirjastati konventsioon 13. juunil 2017 liidu nimel seoses küsimustega, mis puudutavad õiguslast koostööd kriminaalasjades ning seoses varjupaiga ja mittetagasisaatmisega, eeldusel et see sõlmitakse hiljem.

¹ Nõukogu 11. mai 2017. aasta otsus (EL) Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetamise ja tõkestamise konventsiooni Euroopa Liidu nimel allkirjastamise kohta seoses küsimustega, mis puudutavad õiguslast koostööd kriminaalasjades (ELT L 131, 20.5.2017, lk 11).

² Nõukogu 11. mai 2017. aasta otsus (EL) 2017/866 Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetamise ja tõkestamise konventsiooni Euroopa Liidu nimel allkirjastamise kohta seoses varjupaiga ja mittetagasisaatmisega (ELT L 131, 20.5.2017, lk 13).

- (3) Konventsiooniga luuakse laiaulatuslik ja mitmekülgne õigusraamistik, et kaitsta naisi igasuguse vägivalla eest. Konventsiooniga soovitakse naiste ja tütarlaste vastu suunatud vägivalda ning koduvägivalda ennetada, sellise vägivalla eest karistada ning selline vägivald kaotada. Konventsioon käsitleb mitmesuguseid meetmeid alates andmete kogumisest ja teadlikkuse suurendamisest kuni naiste vastu suunatud vägivalla eri vorme kriminaliseerivate õiguslike meetmeteni. Konventsioon hõlmab ohvrite kaitset ja tugiteenuste osutamist puudutavaid meetmeid ning käsitleb soolist vägivalda seoses varjupaiga ja rändega. Konventsiooniga luuakse eraldi järelevalvemehhanism, tagamaks et konventsiooniosalised rakendavad konventsiooni sätteid tõhusalt.
- (4) Konventsiooni sõlmimine liidu nimel aitab saavutada naiste ja meeste võrdõiguslikkust kõigis valdkondades, mis on liidu üks peamine eesmärk ja väärtus, mida tuleb järgida igasuguses liidu tegevuses vastavalt Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artiklitele 2 ja 3, Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artiklile 8 ja Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklile 23. Naistevastane vägivald ei ole üksnes kuritegu, vaid ka naiste inimõiguste rikkumine ja äärmuslik diskrimineerimise vorm, mille juured on soolises ebavõrdsuses ning mis aitab kaasa ebavõrdsuse säilitamisele ja suurendamisele. Kohustudes konventsiooni rakendama, kinnitab liit tahet võidelda naistevastase vägivalla vastu oma territooriumil ja kogu maailmas ning tugedab oma praegust poliitilist tegevust ja kriminaalmenetlusõiguse valdkonna olemasolevat ulatuslikku õigusraamistikku, mis on naiste ja tütarlaste jaoks eriti oluline.

- (5) Konventsioon reguleerib küsimusi, mis kuuluvad liidu ainupädevusse, ja muid küsimusi, mis kuuluvad liikmesriikide pädevusse.
- (6) Liit peaks konventsiooniga ühinema üksnes liidu ainupädevusse kuuluvates küsimustes, nimelt niivõrd, kuivõrd konventsiooni asjakohased sätted võivad mõjutada ühiseid norme või muuta nende kohaldamisala. Arvestades praegust olukorda, kehtib see eelkõige konventsiooni teatavate sätete kohta, mis puudutavad õigusala koostööd kriminaalasjades ning varjupaika ja mittetagasisaatmist puudutavate konventsiooni sätete kohta. Liikmesriigid säilitavad oma pädevuse niivõrd, kuivõrd konventsioon ei mõjuta ühiseid norme ega muuda nende kohaldamisala. Liidu ühinemine konventsiooniga tema ainupädevusse kuuluvates küsimustes ei piira liikmesriikide pädevust ratifitseerida konventsioon nende pädevusse kuuluvates küsimustes.
- (7) Konventsiooni rakendamise etapis vastutab liit konventsiooni nende sätete rakendamise eest, mis kuuluvad tema ainupädevusse, samal ajal kui konventsiooni ratifitseerinud liikmesriikidel on ainuvastutus konventsiooni nende sätete rakendamise eest, mis kuuluvad nende riiklikku pädevusse.

- (8) Käesolevas otsuses osutatud õiguslikud alused näitavad, arvestades praegust olukorda, liidu pädevuse ulatust seoses konventsiooni ning pädevuse jaotusega liidu ja liikmesriikide vahel.
- (9) Käesolev otsus käsitleb üksnes konventsiooni sätteid, mis käsitlevad õiguslast koostööd kriminaalasjades ning varjupaika ja mittetagasisaatmist niivõrd, kui need sätted võivad ühiseid norme mõjutada või nende kohaldamisala muuta. Käesolev otsus ei puuduta liidu institutsioone ja avalikku haldust, mida käsitletakse teises nõukogu otsuses, mis võetakse vastu paralleelselt käesoleva otsusega.
- (10) ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokolli nr 21 (Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes) artiklite 1 ja 2 kohaselt, ja ilma et see piiraks kõnealuse protokolli artikli 4 kohaldamist, ei osale Iirimaa käesoleva otsuse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.
- (11) ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokolli nr 22 (Taani seisukoha kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva otsuse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.

- (12) Nõukogu, konventsiooniga ühinenud liikmesriigid ja komisjon on koostanud käitumisjuhendi, milles määratakse kindlaks liidu ja liikmesriikide konventsioonist tulenevate õiguste ja kohustuste täitmist käsitlev sisekord (edaspidi „käitumisjuhend“). See kord hõlmab muu hulgas komisjoni rolli koordineeriva organina konventsiooni artikli 10 tähenduses nendes küsimustes, mis kuuluvad liidu ainupädevusse, ning ei piira liikmesriikide vastavat pädevust ja liidu institutsioonide autonoomiat nende vastava tegevusega seotud küsimustes; järelevalvemehhanismi, sealhulgas seoses aruandlusega Euroopa Nõukogu naistevastase vägivallaga ja perevägivallaga võitlemise eksperdirühmale (GREVIO); liidu osalemist konventsiooni alusel loodud organite, eeskätt konventsiooni artiklis 67 osutatud konventsiooniosaliste komisjoni koosolekutel; selliste koosolekute jaoks liidu, ühiste või kooskõlastatud seisukohtade väljatöötamist; samuti tihedat koostööd sellistel koosolekutel, eelkõige seoses sõnavõtmise ja hääletuskorra küsimustega. Seepärast on käitumisjuhend mõeldud praktilise sisetöövahendina, et võimaldada liidul ja selle liikmesriikidel saavutada konventsiooniga seoses sidus, terviklik ja ühtne välisesindatus.
- (13) Konventsioon tuleks heaks kiita,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

1. Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetamise ja tõkestamise konventsioon (edaspidi „konventsioon“) kiidetakse liidu nimel heaks^{1*} seoses küsimustega, mis puudutavad õigusosalast koostööd kriminaalasjades ning varjupaika ja mittetagasisaatmist.
2. Liidu ühinemine konventsiooniga ei piira liikmesriikide pädevust ratifitseerida konventsioon nende pädevusse kuuluvates küsimustes.

Artikkel 2

Nõukogu eesistuja määrab isiku(d), kes on volitatud liidu nimel hoiule andma konventsiooni artikli 75 lõigetes 2 ja 4 sätestatud heakskiitmiskirjad.

¹ Konventsiooni tekst on avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas* (ELT L ...).
* Delegatsioonid/ELT: vt dokument ST 14868/16 ADD 01 bulgaaria, eesti, hispaania, hollandi, horvaadi, inglise, itaalia, kreeka, leedu, läti, malta, poola, portugali, prantsuse, rootsi, rumeenia, saksa, slovaki, sloveeni, soome, taani, tšehhi ja ungari keeles ning dokument SN 1175/23 iiri keeles.

Artikkel 3

Komisjon tegutseb liidu koordineeriva organina vastavalt konventsiooni artiklile 10 ja täidab IX peatüki kohaseid aruandekohustusi konventsiooni küsimustes, mis kuuluvad liidu ainupädevusse, ilma et see piiraks liikmesriikide pädevust ja liidu institutsioonide autonoomiat nende tegevusega seotud küsimustes.

Artikkel 4

Käesolev otsus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja
